

Metodický pokyn – vyplnění nástroje pro provozovatele zařízení ohledně informace o dodavatelských paliv dle přílohy Xa prováděcího nařízení Komise 2018/2066

V současné době se zavádí druhý celounijní systém obchodování s emisemi (ETS2) pro silniční dopravu, budovy a další odvětví, který má být plně funkční v roce 2027. V jeho rámci budou dodavatelé paliv (regulované subjekty ETS2) povinni každoročně vykazovat emise související se spalováním paliv, která uvolňují ke spotřebě, a odpovídajícím způsobem vyřazovat povolenky.

Očekává se, že regulované subjekty ETS2 přenesou náklady na emise oxidu uhličitého na své odběratele v navazujících odvětvích. Pokud jsou koncovými spotřebiteli účastníci EU ETS (ETS1) (provozovatelé zařízení, provozovatelé letadel), představovalo by pro ně takové přenesení nákladů dvojí zatížení, protože by museli nést jak náklady ETS1, tak náklady ETS2. Tomu je třeba se vyhnout. Pro zamezení takového dvojího započítávání jsou důležité následující prvky obsažené v aktualizovaném nařízení o monitorování a vykazování 2018/2066 (dále jen „MRR“):

- Podle čl. 75v odst. 2 jsou provozovatelé zařízení ETS1 (tj. provozovatelé stacionárních zařízení) povinni spolu s ročním výkazem emisí **vykazovat informace o svých dodavatelských paliv** (bez ohledu na to, zda jsou regulovaným subjektem ETS2 či nikoli) a o **ročním množství paliv nakoupených od každého subjektu** a spotřebovaných při činnostech ETS1 (příloha Xa MRR) během vykazovaného období.
- Proto se v bodě 10 oddílu 1 přílohy I zavádí nové ustanovení, podle něhož má provozovatel ETS1 do svého MP zahrnout související popis postupu pro výpočet informací uvedených v příloze Xa MRR. To bude zahrnovat metody výpočtu týkající se:
 - způsob přiřazení množství paliva každému dodavateli paliv, od něhož bylo palivo pořízeno, a
 - parametry jako palivo použité pro činnosti ETS1 během vykazovaného roku, které vyžadují oddělení skutečné spotřeby od paliva uloženého na skladě a „paliva určeného na export nebo použitého pro účely mimo ETS1 (např. pro vozidla).

Provozovatelé ETS1 musí do 31. prosince 2026 doplnit popis tohoto postupu do svých monitorovacích plánů. Protože však regulované subjekty ETS2 vyžadují historické údaje poprvé již do 30. dubna 2025, budou provozovatelé ETS1 poprvé vykazovat informace podle přílohy Xa **již do 15. března 2025** (ačkoli **ověření není vyžadováno**). Ověřené informace podle přílohy Xa budou provozovatelé ETS1 poprvé předkládat ve výkazech emisí do 15. března 2026.

V případech, kdy existuje pouze jeden dodavatel a žádná paliva nejsou skladována (např. zemní plyn), bude vykazování požadavků přílohy Xa pro provozovatele ETS1 velmi jednoduché. V případě jakýchkoli kapalných a pevných paliv, zejména pokud jsou přijímána od více než jednoho dodavatele, to však může být složitější. Příklad na dalších stranách ukazuje, jak lze v takovém případě rozlišovat mezi použitým palivem, vyvezeným palivem a palivem uloženým na skladě.

V nástroji, který slouží pro přiřazení množství paliv jednotlivým dodavatelům, vyplňte:

- Název a adresu dodavatele paliv.
- Jednotlivá paliva odpovídající zdrojovým tokům, které vykazujete v Ročním výkazu emisí (neuvádějte procesní zdrojové toky, jako např. vápenec, slínek, železo aj.!).
- Nakoupené množství paliv od jednotlivých dodavatelů, skladové zásoby na začátku a na konci roku a množství paliv určené na Export (vyvezené třetím stranám a nebo spotřebovaného pro činnosti nesouvisející s ETS1).

Výsledkem bude shrnutí pro každého dodavatele zvlášť. Vybírat dodavatele paliv můžete pomocí rozevíracího seznamu v buňce H83:

(c) Shrnutí pro každého dodavatele

Po výběru příslušného dodavatele paliva pro tento zdrojový tok se v níže uvedeném poli automaticky zobrazí všechny relevantní informace pro komunikaci s příslušným dodavatelem paliva podle přílohy Xa. Rozdělení množství paliva, nakoupeného, spotřebovaného, převzatého a uloženého na sklad a vyvezeného, se dělí na dodavatele a roky podle zásady „kdo dřív přijde, ten dřív odejde“ popsané v kapitole 10 pokynů GD1.

Zařízení ETS1	1 0				
Název zdrojového toku	VZOR - Motorová nafta				
Dodavatel	1. Dodavatel 1				
Jedinečné identifikační číslo ETS2, je-li k	0				
Contact details	Adresa 123				
Případný odkaz					

Rok:	2024	Emissions (non-zero):	0	t CO2e	Emise (nulové):	0	t CO2e	Energie:		TJ
------	------	-----------------------	---	--------	-----------------	---	--------	----------	--	----

Year	Nákup	Spotřeba	Zásoby (počáteční stav)	Zásoby (na konci)	Export
2024	3 000	1 875	0	1 125	0
2025					
2026					
2027					
2028					
2029					
2030					

Jednotky v tabulce: 0

Nákup Množství nakoupeného paliva

Spotřeba Množství spotřebované pro účely přílohy I

Zásoby (počáteční stav) Množství paliva na skladě (začátek roku Y)

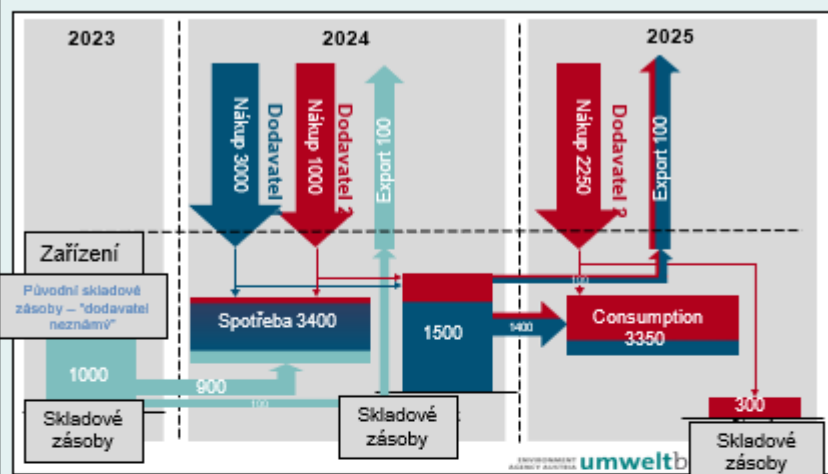
Zásoby (na konci) Množství paliva na skladě (konec roku Y)

Export Množství paliva vyvezeného třetím stranám nebo spotřebovaného pro činnosti, na které se nevztahuje příloha I (např. mobilní stroje).

Příklad viz další strany:

Příklad pro vykazování podle přílohy Xa

Zařízení odebírá palivo od dvou různých dodavatelů, většinu z něj spotřebuje a určité množství uskladní, jak ukazuje obrázek

Rok 2023

Rok 2023 představuje rok před začátkem historického emisního období ETS2 (tj. vykazování emisí za rok 2024 do 30. dubna 2025). Na konci roku 2023 má zařízení na skladě 1 000 jednotek určitého paliva (tj. zdrojový tok v rámci ETS1, který odpovídá palivovému toku v rámci ETS2). Aby se nezohledňovalo žádné historické množství paliva předtím, než je systém ETS2 vůbec relevantní, mělo by se těchto 1 000 jednotek přiřadit dodavateli „neznámému“

Rok 2024

V roce 2024, tedy v roce, za který budou muset subjekty ETS2 vykazovat své emise v roce 2025, zařízení nakoupí palivo od dodavatele 1 a dodavatele 2 v celkovém objemu 4 000 jednotek paliva (3 000 + 1 000). Současně je 100 jednotek paliva vyvezeno (např. použito pro účely nespádající do systému ETS1, jako jsou mobilní stroje, které spadají do působnosti systému ETS2) a 1 500 jednotek z nákupu je uloženo do zásoby.

Celková spotřeba se vypočítá na 3 400 jednotek paliva (4 000 - 100 - 500), přičemž se použije následující obecný výpočet:

Poměr k množství nakoupeným od každého dodavatele v daném roce by se použil na množství vložená do zásob a následně na souhrnná množství, jakož i na množství exportovaná, vypočtená takto:

$$\text{Spotřeba} = \text{Náкуп} - \text{Export} + \text{Změna na skladě}$$

$$Poměr_{dodavatelx} = \frac{množství\ nakoupené_{dodavatelx}}{celkové\ nakoupené\ množství} \times 100\%$$

$$Množství_{exportované\ spotřebované\ uskladněné} = Poměr_{dodavatelx} \times Celkové\ množství_{exportované\ spotřebované\ uskladněné}$$

Pro dodavatele 1 to znamená poměr 75 % (3 000/4 000), zatímco poměr dodavatele 2 je 25 % (1 000/4 000).

Spotřeba a vývoz se však řídí principem FIFO (First-In-First-Out). To znamená, že nejprve se spotřebovávají loňské zásoby a teprve poté nakoupená paliva. Pro zjednodušení výpočtu se používá druhé pravidlo: Vyvezené množství se odečte od zásob před spotřebovaným množstvím. Podle této logiky se ze zásoby na rok 2023 vyveze 100 jednotek. Poté se spotřebuje zbývajících 900 jednotek z téže zásoby a následuje spotřeba 2 500 jednotek (3 400 - 900) jednotek z letošních nakoupených paliv.

To znamená, že zařízení ETS1 může dodavateli 1 nahlásit, že spotřebovalo 1 875 jednotek (75 % z 2 500 jednotek) nakoupeného paliva, a dodavateli 2, že spotřebovalo 625 jednotek (25 % z 2 500 jednotek) nakoupeného paliva.

Dále se zásoby rozlišují podle roku, aby se dodržel princip FIFO. Předpokládá se, že tyto zásoby, i když jsou uloženy ve stejném zařízení, se z účetního hlediska obecně nemíchají. V důsledku toho je 1 500 jednotek od dodavatele 1 a dodavatele 2 evidováno jako „zásoba z roku 2024“.

Rok 2025

Na začátku roku 2025 má zařízení od roku 2024 na skladě 1 500 jednotek (1 125 od dodavatele 1 a 375 od dodavatele 2, podle poměru rozdělení). Dále je během tohoto roku nakoupeno 2 250 jednotek paliva pouze od dodavatele 2. Opět je vyvezeno 100 jednotek a dochází ke snížení zásob o 1 200 jednotek na 300 jednotek. Při použití výše uvedených rovnic se celková spotřeba paliva rovná 3 350 jednotkám paliva (2 250 - 100 + 1 200).

Stejně jako v předchozím roce se pro rozdělení spotřebovaného a vyvezeného množství podle dodavatele a roku používá zásada FIFO (First-In-First-Out), což znamená, že nejstarší zásoby se použijí jako první. Podle druhého výše uvedeného pravidla se nejprve vyveze 100 jednotek ze zásob 2024 a poté se spotřebuje dalších 1 400 jednotek (1 500 - 100). Těchto 1 400 jednotek spotřebovaných ze zásoby roku 2024 je třeba přidělit jednotlivým dodavatelům na základě poměru 75 % ku 25 % stanoveného pro rok 2024. Při použití tohoto poměru připadá 1 050 jednotek (75 % z 1 400 jednotek) spotřebovaných v roce 2024 na zásobu od dodavatele 1, zatímco 350 jednotek (25 % z 1 400 jednotek) na dodavatele 2.

Vzhledem k tomu, že spotřeba činí 3 350, pokrývají nakoupená paliva od dodavatele 2 1 950 (3 350 - 1 400) spotřebovaných jednotek paliva.

Spotřeba dodavatele 1 tedy činí 1 050 jednotek a u dodavatele 2 činí 2 300 jednotek (350 + 1 950).

Na konci roku 2025 zůstává na skladě 300 jednotek paliva, které pocházejí všechny od dodavatele 2 a od nynějška se nazývají zásoba roku 2025. Tato zásoba bude výchozím bodem pro stanovení množství spotřebovaného dodavatelem v následujících letech.